

Sygn. akt III AUa 981/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 listopada 2015 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G.

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Michał Bober
Sędziowie:	SSA Grażyna Czyżak (spr.) SSO del. Maria Ołtarzewska
Protokolant:	stażysta Katarzyna Kręska

po rozpoznaniu w dniu 19 listopada 2015 r. w Gdańsku

sprawy S. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji S. F.

od wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 3 marca 2015 r., sygn. akt IV U 582/14

oddala apelację.

SSA Grażyna Czyżak SSA Michał Bober SSO del. Maria Ołtarzewska

Sygn. akt III AUa 981/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 stycznia 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T., powołując się na przepisy art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) oraz § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.), odmówił ustalenia S. F. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wskazując, że na dzień 01 stycznia 1999 r. ubezpieczony nie osiągnął: okresu składkowego i nieskładkowego wynoszącego co najmniej 25 lat oraz okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wynoszącego co najmniej 15 lat.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł S. F. kwestionując przyjęcie w postępowaniu administracyjnym w niniejszej sprawie, że nie wykazał łącznie wszystkich ustawowych przesłanek ustalenia mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł m.in. o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Pismem procesowym z dnia 09 lutego 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. wskazał, że na podstawie przedłożonej dokumentacji uznał za udowodnione 25 lat, 2 miesiące i 23 dni okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających. W pozostałym zakresie podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko.

Wyrokiem z dnia 03 marca 2015 r. w sprawie IV U 582/14 Sąd Okręgowy w Toruniu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu I instancji:

S. F. urodził się w dniu (...) Wyżej wymieniony ukończył wcześniejszy wiek emerytalny wynoszący 60 lat – w dniu (...) r. Staż ubezpieczeniowy S. F. ustalony według stanu na dzień wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 1440, ze zm.), tj. na dzień 01 stycznia 1999 r., wyniósł 25 lat, 2 miesiące i 23 dni okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających.

Pierwszym pracodawcą, u którego został zatrudniony ubezpieczony po ukończeniu zasadniczej szkoły zawodowej, był G. Kombinat (...) w G. - K.. S. F. był pracownikiem wymienionego wyżej pracodawcy w okresie od dnia 20 czerwca 1972 r. do dnia 30 czerwca 1976 r. Ubezpieczony był zatrudniony w G. Kombinacie (...) w G. – K. w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku cieśli. S. F. pracował na tzw. stanach zerowych, czyli w miejscach stanowiących wykopy pod przysłe fundamenty budynków mieszkalnych. Ubezpieczony był członkiem tzw. brygady kompleksowej, która zajmowała się wszelkimi pracami budowlanymi. S. F. wykonywał takie prace, jak stawianie szalunków, betonowanie, rozbieranie szalunków, izolowanie. Pracował przy budowie wykopów pod fundamenty bloków mieszkalnych i piwnic. W piwnicach ubezpieczony wykonywał takie prace, jak stawianie szalunków i wykonywanie zbrojeń. Ponadto brał udział w pracach przy wylewaniu posadzki. S. F. uczestniczył także w montażu schodów i zejść do piwnicy, wykonując takie prace, jak stawianie szalunków i zalewanie ich betonem. Będąc zatrudnionym u powyższego pracodawcy S. F. odbył zasadniczą służbę wojskową - w okresie od dnia 26 stycznia 1974 r. do dnia 12 grudnia 1975 r. Zarówno przed odbyciem służby wojskowej, jak i po powrocie z niej ubezpieczony wykonywał takie same prace.

Kolejnym pracodawcą, u którego był zatrudniony ubezpieczony, było (...) Przedsiębiorstwo (...) w G., w którym S. F. pracował w okresie od dnia 14 lipca 1976 r. do dnia 31 lipca 1978 roku. Ubezpieczony pracował u wymienionego wyżej pracodawcy w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku cieśli. S. F. pracował na budowie fabryki domów, wykonując jako cieśla fundamenty pod słupy. Wykopy dochodziły nawet do 5 metrów głębokości. Ubezpieczony wykonywał szalunek z drewna, który następnie zalewał betonem. Ponadto pracował przy budowie dachu, wykonując kolejno takie prace jak wyzbrojenie, zalanie betonem i zaizolowanie izolem. Poza tym ubezpieczony izolował dach układając nań styropian, na który była następnie kładziona tzw. betonowa szlichta o grubości 5 cm. Później ponownie trzeba było całość zaizolować, zaś na końcu prac na dach kładziona była papa. Ubezpieczony pracował również przy zakładaniu rynien. Najpierw S. F. z kolegą wywijał z blachy rynnę, pracując przy maszynie, a później zakładał (montował) rynnę. Około czterech miesięcy pracował przy zakładaniu i „kitowaniu” okien. Tę pracę ubezpieczony wykonywał na podnośniku, na specjalnej platformie. Pracował również przy wylewaniu posadzki betonem.

Następnie ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w G. – w okresie od dnia 15 sierpnia 1978 r. do dnia 25 sierpnia 1978 r. S. F. był pracownikiem wymienionego wyżej pracodawcy zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku cieśli. Ubezpieczony zajmował się demontażem studzienek kanalizacyjnych.

Kolejnym pracodawcą ubezpieczonego było (...) Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) w G., w którym S. F. pracował w okresie od dnia 13 września 1978 r. do dnia 31 sierpnia 1979 r. Ubezpieczony pracował u powyższego pracodawcy na stanowisku cieśli, w pełnym wymiarze czasu pracy. S. F. zajmował się pracami ciesielskimi na terenie budowy zakładów (...) w K.. Pracował przy stawianiu ścian i zalewaniu całości konstrukcji betonem.

Ubezpieczony był następnie zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w T., w okresie od dnia 26 września 1979 r. do dnia 30 listopada 1989 r. S. F. był zatrudniony u powyższego pracodawcy w pełnym wymiarze czasu pracy, formalnie na stanowisku cieśli, ale w praktyce wykonywał zarówno pracę cieśli, jak i obowiązki zbrojarza oraz dekarza. Ubezpieczony wykonywał wiele różnych rodzajowo prac budowlanych. Jako cieśla przede wszystkim robił szalunki – z płyt A., deski i płyty S.. Jako zbrojarz ubezpieczony układał zbrojenia (po uprzednim założeniu szalunku). Jako dekarz S. F. brał udział w wykonywaniu prac związanych z budową i wykończeniem dachu (np. takich, jak założenie izolacji itp.). Będąc zatrudnionym u wskazanego wyżej pracodawcy ubezpieczony wykonywał pracę m. in. przy budowie zakładów (...), gdzie zajmował się wznoszeniem dachu, stawiał szalunki i wylewał beton. Ponadto ubezpieczony zajmował się wykonaniem posadzki, jak również ścianek działowych powyżej tzw. poziomu zerowego. Poza tym S. F. pracował przy budowie przejścia podziemnego. Wykonywał posadzkę, jak również schody. Zajmował się także wznoszeniem stropu – brał udział w takich pracach, jak stawianie szalunku, zabetonowanie i zbrojenie. Jako pracownik (...) w T. S. F. pracował również w M., gdzie zajmował się wybetonowaniem placu. Pracował tam przy odstojnikach cukrowych, tzn. w miejscach, w których nie trzeba było wyzbroić płyt i zalać ich betonem. Odstojniki miały głębokość około 15 metrów. Ponadto ubezpieczony pracował na budowach w: G. (gdzie kładł blachę na dachu i pracował przy przykręcaniu blach ścian osłonowych), Ż. (gdzie pracował przy budowie kanału, robiąc szalunki i zalewając stropy betonem) jak również w W. (gdzie budował piwnice w blokach mieszkalnych). Robił szalunki. Poza tym ubezpieczony uczestniczył w rozładowywaniu samochodów z materiałami budowlanymi.

Jako pracownik (...) w T. S. F. wyjeżdżał kilkakrotnie do pracy na budowach eksportowych. Ubezpieczony pracował na takiej budowie w Związku (...) („budowa 70 A.”), gdzie wykonywał pracę w okresie od dnia 05 lipca 1980 r. do dnia 19 sierpnia 1981 r. (powrót do pracy w Polsce w dniu 20 sierpnia 1981 r.), uczestnicząc we wznoszeniu fundamentów. W późniejszym okresie S. F. wyjechał na budowę eksportową do Bułgarii, do Złotych P. (na okres od dnia 27 stycznia 1983 r. do dnia 18 maja 1983 r.), gdzie wykonywał szalunki i brał udział w betonowaniu fundamentów, ścian i schodów.

Następnie ubezpieczony pracował w NRD (na budowie (...) od dnia 10 czerwca 1985 r. do dnia 01 maja 1986 r.; powrót do pracy w Polsce nastąpił w dniu 02 maja 1986 r.), gdzie również był zatrudniony jako cieśla. W Niemczech S. F. pracował przeważnie przy szalunkach ścian (fundamenty były zrobione już wcześniej). W NRD ubezpieczony nie zajmował się wykonywaniem zbrojenia, świadczył jedynie prace ciesielskie i betoniarskie.

Będąc zatrudnionym w (...) w T. S. F. współpracował m.in. z E. B. (zatrudnionym jako betoniarz – zbrojarz, od 1985 r. począwszy; pracował z ubezpieczonym w jednej brygadzie na budowach krajowych) oraz S. M. (który pracował u tego samego pracodawcy w latach: 1982-1990 – jako murarz).

Następnie ubezpieczony był zatrudniony w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w T., w okresie od dnia 04 grudnia 1989 r. do dnia 30 września 1991 r. S. F. pracował u wymienionego wyżej pracodawcy w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku murarza. Jako pracownik Spółki (...) ubezpieczony brał udział m. in. w budowie szpitala dziecięcego w T.. Ponadto wykonywał wiele różnych prac budowlanych. Zrywał podłogi z parkietu, burzył ścianki działowe w piwnicach. W Z. w budynku mieszkalnym uczestniczył w budowie stropu i piwnicy – w zakresie dotyczącym prac ciesielskich. Pracował również jako pomocnik murarza.

Kolejnym pracodawcą ubezpieczonego było Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe Budownictwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w T., w którym S. F. był zatrudniony na stanowisku cieśli, w pełnym wymiarze czasu pracy, w okresie od dnia 17 marca 1992 r. do dnia 31 stycznia 1993 r. U wskazanego wyżej pracodawcy ubezpieczony brał udział w budowie kotłowni – zajmował się budową fundamentów, ścian, zsyków, schodów. Wykonywał prace ciesielskie, betoniarskie, zbrojarskie.

Od dnia 01 lutego 1993 r. do dnia 09 marca 1994 r. S. F. był pracownikiem Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G., w której był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku cieśli. Jako pracownik Spółki (...) ubezpieczony uczestniczył w budowie zbiornika wody pitnej dla miasta G.. S. F. wykonywał prace ciesielskie, betoniarskie i zbrojarskie. W okresie zatrudnienia u powyższego pracodawcy ubezpieczony nie wykonywał pracy, pobierając zasiłki chorobowe – w dniach: 17-19 marca 1993 r., 01-06 kwietnia 1993 r., 26-29 kwietnia 1993 r., 27-28 lipca 1993 r., 23 listopada – 16 grudnia 1993 roku oraz w dniu 31 grudnia 1993 r. (łącznie przez 40 dni).

Kolejnym pracodawcą, u którego był zatrudniony S. F., było Przedsiębiorstwo (...) spółka z o. o. w W.. Ubezpieczony pracował u wymienionego wyżej pracodawcy w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku cieśli, w okresie od dnia 23 sierpnia 1994 r. do dnia 17 marca 1995 r. S. F. pracował przy budowie budynków mieszkalnych. Wykonywał pracę zarówno w piwnicy, przy fundamentach, jak i na dachu. Były to prace betoniarskie i zbrojarskie. Ubezpieczony wykonywał stropy przy poszczególnych piętach, musiał przygotować szalunek i zbrojenie, a następnie zalać konstrukcję betonem.

Następnie ubezpieczony pracował w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. – w okresie od dnia 13 grudnia 1995 r. do dnia 19 listopada 1996 r. S. F. był zatrudniony u powyższego pracodawcy w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku cieśli. U tego pracodawcy ubezpieczony wykonywał prace budowlane – takie jak np. fundamenty w hali sportowej, stopy pod słupy. Ponadto wykonywał konstrukcję drewnianą dachu w budynku mieszkalnym. Ubezpieczony wykonywał prace ciesielsko-betoniarsko-zbrojarskie. Pracował m.in. przy budowie dachu, zakładając więzary i przykrywając dach papą. S. F. pracował przy budowie słupów i klatek schodowych z żelbetonu. Słupy robiło się w ten sposób, że najpierw wykonywano szalunek z desek, wkładano zbrojenie, a następnie całość zalewano betonem. Ubezpieczony brał udział w budowie wykopów i drewnianych szalunków. Ponadto S. F. burzył ścianki i budował nowe (wykonywał szalunki i betonował). Brygadzystą, pod którego podlegał ubezpieczony, był M. N..

Kolejnym miejscem pracy ubezpieczonego była (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W., gdzie S. F. pracował w okresie od dnia 01 grudnia 1996 r. do dnia 28 lutego 1997 r. Ubezpieczony był zatrudniony u powyższego pracodawcy w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku cieśli. S. F. pracował przy budowie ścian betonowych, wykonując prace ciesielskie (takie jak wykonanie szalunków z drewna) i zbrojarskie. Jako pracownik wymienionej wyżej spółki ubezpieczony pracował przez trzy miesiące przy budowie hotelu (...) w W.. Pracował też przy budowie fundamentów pod garaże, jak również przy budowie ścian.

Następnie S. F. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowym (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G.. Ubezpieczony pracował u powyższego pracodawcy w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku pracownika budowlanego, w okresie od dnia 24 sierpnia 1998 r. do dnia 16 września 1998 r. W Spółce (...) S. F. nie wykonywał prac ciesielskich – pracował tam jako pomocnik murarza.

Ostatnim miejscem pracy ubezpieczonego przed wejściem w życie przepisów ustawy emerytalnej był zakład pracy prowadzony przez wspólników spółki cywilnej o nazwie: Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) s.c. – L. G., P. J. (G.). S. F. był zatrudniony u powyższych pracodawców w pełnym wymiarze czasu pracy, w okresie od dnia 15 października 1998 r. do dnia 08 marca 1999 r., na stanowisku cieśli. Ubezpieczony pracował na terenie Niemiec, gdzie brał udział w budowie ścian betonowych (fundamenty były gotowe już wcześniej).

W okresach: od dnia 14 października 1991 r. do dnia 16 marca 1992 r., od dnia 21 marca 1994 r. do dnia 18 maja 1994 r., od dnia 24 maja 1994 r. do dnia 22 sierpnia 1994 r., od dnia 31 marca 1995 r. do dnia 20 lipca 1995 r. oraz od dnia 22 października 1997 r. do dnia 23 sierpnia 1998 r. ubezpieczony był zarejestrowany jako osoba bezrobotna – w Powiatowym Urzędzie Pracy w G..

W dniu 19 grudnia 2013 r. S. F. wystąpił do ZUS Oddziału w T. z wnioskiem o emeryturę, do którego dołączył pisemne (...), w którym powołał się na to, że wykonywał pracę w warunkach szczególnych – w okresach: od dnia 20 czerwca

1972 r. do dnia 30 czerwca 1976 r. (pracował wówczas w G. Kombinacie (...)), od dnia 14 lipca 1976 r. do dnia 31 lipca 1978 r. (kiedy to był zatrudniony w (...) W. w G.) oraz od dnia 26 września 1979 r. do dnia 30 listopada 1989 r. (kiedy był pracownikiem (...) Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) w T.). We wniosku ubezpieczony oświadczył, że jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, ale jednocześnie złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w tym funduszu, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Rozpoznawszy powyższy wniosek organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z dnia 31 stycznia 2014 r., na mocy której odmówił ubezpieczonemu prawa do tzw. wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach/charakterze.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o: zeznania świadków, przesłuchanie ubezpieczonego w charakterze strony oraz na podstawie wymienionych wyżej dokumentów, zarówno znajdujących się w aktach emerytalnych dotyczących S. F., prowadzonych przez ZUS Oddział w T., jak i tych złożonych bezpośrednio do akt sądowych niniejszej sprawy. Sąd ten dał w większości wiarę powołanemu wyżej materiałowi dowodowemu, ponieważ zarówno zeznania ubezpieczonego oraz świadków, jak i dokumenty stanowiące dowody w sprawie były jasne, logiczne i zrozumiałe oraz wzajemnie się uzupełniały, tworząc łącznie spójną całość. Nie przyznał jednak waloru wiarygodności twierdzeniom S. F. co do faktu wykonywania przez niego w okresach objętych sporem - pracy w szczególnych warunkach, świadczonej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy uznając, że pozostały materiał dowodowy nie potwierdził, aby ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy.

W ocenie Sądu I instancji odwołanie wniesione przez ubezpieczonego jest bezzasadne i jako takie podlega w całości oddaleniu.

Sąd ten wskazał, że przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było to, czy S. F. przysługuje prawo do tzw. wcześniejszej emerytury, o której mowa w przepisie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 1440, ze zm.), nazywanej dalej „ustawą emerytalną”. Konkretnie mówiąc, spór dotyczył tego, czy na dzień 01 stycznia 1999 r. ubezpieczony legitymuje się co najmniej 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Organ rentowy nie kwestionował natomiast tego, że S. F. spełnia wszystkie pozostałe warunki, od których ustawodawca uzależnił ustalenie prawa do świadczenia emerytalnego dochodzonego w odwołaniu, a mianowicie – że ukończył obniżony wiek emerytalny wynoszący 60 lat, będąc członkiem otwartego funduszu emerytalnego - złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w tym funduszu (za pośrednictwem ZUS-u) na dochody budżetu państwa oraz posiada na dzień 01 stycznia 1999 roku co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych (którą to okoliczność ZUS Oddział w T. przyznał dopiero w toku postępowania sądowego w niniejszej sprawie).

Wobec powyższego Sąd Okręgowy skoncentrował swoje rozważania prawne w głównej mierze na kwestii stażu pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych, albowiem w dacie zamknięcia rozprawy było to jedyne zagadnienie stanowiące przedmiot sporu między stronami.

Przechodząc do omówienia podstawy prawnej rozstrzygnięcia Sąd ten w pierwszym rzędzie wskazał na treść ogólnego przepisu regulującego przyznawanie prawa do emerytury osobom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r.

Zgodnie z generalnym przepisem, tzn. z art. 24 ust. 1 ustawy emerytalnej - ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Natomiast z przepisu art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej wynika, że emerytura przysługuje ubezpieczonemu urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. po osiągnięciu – co najmniej 60 lat dla mężczyzny, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. na dzień 01 stycznia 1999 r. – por. art. 196 ustawy emerytalnej) spełniał łącznie następujące warunki:

1) miał co najmniej 25-letni okres składkowy i nieskładkowy (w przypadku mężczyzny),

2) miał co najmniej 15-letni okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w ramach stosunku pracy, wymagany przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43, ze zm.),

3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

W przedmiocie określenia wymaganego wieku emerytalnego, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których przysługuje ubezpieczonemu prawo do tzw. wcześniejszej emerytury przepis art. 32 ust. 4 ustawy emerytalnej odsyła do „przepisów dotychczasowych”. Stosowne regulacje – stanowiące obecnie obowiązujące prawo - zawarte są w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43, ze zm.).

Stosowne wykazy rodzajów prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zostały zawarte w wykazach: „A” i „B” stanowiących załączniki do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego. W przepisie § 1 ust. 2 i 3 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego w zakresie sprecyzowania stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, znajduje się odesłanie do odpowiednich przepisów resortowych (ustalonych przez właściwych ministrów, kierowników urzędów centralnych czy centralne związki spółdzielcze). Należy jednakże zauważyć, iż uściślenia dokonane przez właściwych ministrów (kierowników urzędów centralnych czy centralne związki spółdzielcze), polegające na ustaleniu wykazów stanowisk, na których wykonywana jest praca w szczególnych warunkach, pełnią w obecnym stanie prawnym wyłącznie funkcję informacyjną, porządkującą, techniczną. Nie jest dopuszczalne bowiem zamieszczanie w rozporządzeniu jako akcie wykonawczym upoważnienia do podejmowania określonych działań przez inny podmiot i wyposażanie go w kompetencje wykonawcze. W rezultacie zatem o spełnieniu przesłanki „wykonywania pracy w szczególnych warunkach” przesądza świadczenie pracy wymienionej w załącznikach „A” i „B” do rozporządzenia, które stanowią integralną część rozporządzenia jako aktu wykonawczego, niezależnie od tego, w jakim zakładzie praca taka była (lub jest) wykonywana (por. T. Bińczycka – Majewska, OSP z 2002 roku, nr 4, poz. 48 - t. 2, glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 07 lipca 1999 r., sygn. akt: III RN 25/99).

W myśl przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego okresami pracy uzasadniającymi prawo do tzw. wcześniejszej emerytury są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Pod pojęciem pracy wykonywanej stale należy rozumieć pracę wykonywaną na danym stanowisku pracy, zgodnie z rozkładem czasu pracy i w pełnym wymiarze czasu pracy, ustalonym dla danego stanowiska. W związku z powyższym nie będzie uznawana za takie zatrudnienie - praca wykonywana np. w połowie wymiaru czasu pracy lub tylko kilka lub kilkanaście dni w miesiącu.

W wyroku z dnia 01 czerwca 2010 r. w sprawie II UK 21/10, publik. LEX nr 619638 Sąd Najwyższy stwierdził, że praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

Sąd I instancji w pełni podzielił zaprezentowane wyżej stanowisko Sądu Najwyższego co do znaczenia pojęcia pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Zwrócił także uwagę na treść § 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, który stanowi, że przy ustalaniu okresów pracy, o których mowa w § 2, uwzględnia się również okresy takiej pracy (służby), wykonywanej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

Zgodnie zaś z przepisem § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego prace dotychczas zaliczone do I kategorii zatrudnienia w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 04 maja 1979 r. w sprawie pierwszej kategorii zatrudnienia (Dz. U. z 1979 r. Nr 13, poz. 86 i z 1981 r., Nr 32, poz. 186) uważa się za prace wykonywane w szczególnych warunkach, o których mowa w § 4.

Sąd Okręgowy zważył, że przepisy te mają znaczenie w sytuacji pracy wykonywanej w szczególnych warunkach przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, co miało miejsce w niniejszej sprawie, gdyż spór dotyczył pracy, jaką ubezpieczony świadczył już w okresie od drugiej połowy czerwca 1972 r. począwszy.

W myśl § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Jednakże w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody. Postępowanie administracyjne przed ZUS w sprawie przyznania prawa do emerytury z chwilą wniesienia odwołania przekształca się bowiem w postępowanie sądowe, w którym nie obowiązują już ograniczenia dowodowe do których stosowania zobowiązany jest organ rentowy w postępowaniu administracyjnym.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszego sporu sądowego Sąd I instancji stwierdził, że wszechstronna i wnikliwa analiza całego materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy prowadzi do wniosku, iż S. F. nie legitymuje się wymaganym, co najmniej 15-letnim stażem pracy w warunkach szczególnych (według stanu na dzień 01 stycznia 1999 r.), wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd ten nie kwestionował, że w okresach objętych sporem ubezpieczony wykonywał prace w szczególnych warunkach, o której mowa w dziale V („W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych”), poz. 4 („Prace zbrojarskie i betoniarskie”), poz. 5 („Prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości”), poz. 9 („Prace dekarские”), wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego – z tym wszakże zastrzeżeniem, że nie była to praca wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy.

Stwierdził bowiem, że z całokształtu zebranego materiału dowodowego wynika, że w spornych okresach S. F. wykonywał wiele różnych rodzajowo prac budowlanych, z których część nie została wymieniona w wykazie prac w szczególnych warunkach rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

Do kategorii prac w szczególnych warunkach Sąd Okręgowy nie zaliczył demontażu studzienek kanalizacyjnych, którą to czynność S. F. wykonywał w okresie swojego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G.. Pracą w szczególnych warunkach nie jest także zatrudnienie na stanowisku pracownika budowlanego, na którym S. F. pracował w Spółce (...) (ubezpieczony zeznał, że pracował tam jako pomocnik murarza), albowiem z dowodów zgromadzonych w sprawie nie wynika, aby u tego pracodawcy ubezpieczony wykonywał jakiegokolwiek czynności zaliczone do prac w szczególnych warunkach. Za pracę w szczególnych warunkach nie może zostać uznane również zatrudnienie na stanowisku murarza, na którym S. F. pracował w (...) spółce z o. o. w T.. Co prawda w toku przesłuchania w charakterze strony ubezpieczony stwierdził, że nigdy nie był murarzem, niemniej jednak ta część zeznań S. F. brzmi niewiarygodnie – w świetle zapisu zawartego w świadectwie pracy z dnia 30 września 1991 r., z którego *expressis verbis* wynika, iż ubezpieczony zajmował stanowisko murarza.

W tym miejscu Sąd I instancji zwrócił uwagę na fakt, że gdyby ubezpieczony nie zgadzał się z oznaczeniem swojego stanowiska pracy zawartym w treści świadectwa pracy wystawionego przez Spółkę (...), to mógł i powinien był wystąpić do sądu pracy z roszczeniem o sprostowanie tego świadectwa, czego jednak nie uczynił (a przynajmniej brak jest na to jakichkolwiek dowodów). Wobec powyższego Sąd ten uznał za wiarygodny zawarty w świadectwie pracy z dnia 30 września 1991 r. zapis o wykonywaniu przez ubezpieczonego pracy na stanowisku murarza. Na marginesie dodał, że S. F. nie był konsekwentny w swoich twierdzeniach, jakoby nigdy nie pracował jako murarz, ponieważ w „Informacji dodatkowej dotyczącej okresów składkowych i nieskładkowych” dołączonej do wniosku o emeryturę oświadczył na

piśmie, iż w okresie zatrudnienia w (...) spółce z o. o. w T. – pracował na stanowisku murarza, z kolei zeznając jako strona ubezpieczony stwierdził, że w spółce (...) był pomocnikiem murarza.

Ponadto Sąd Okręgowy podkreślił, że prac w szczególnych warunkach nie stanowią prace budowlane, jakie ubezpieczony wykonywał we wnętrzach budynków – nie będące pracami betoniarskimi i zbrojarskimi, np. burzenie ścianek (była to jedna z czynności, jakie ubezpieczony wykonywał w okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) spółce z o. o. w G.), czy czynności ciesielskie wykonywane wewnątrz budynków.

Sąd ten wskazał, że praca cieśli tylko wtedy stanowi zatrudnienie w szczególnych warunkach, gdy jest wykonywana (stale i w pełnym wymiarze czasu pracy) przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości lub w głębokich wykopach. W konsekwencji nie można uznać za pracę w szczególnych warunkach - zatrudnienia w charakterze cieśli, gdy praca ta będzie wykonywana np. w zamkniętych pomieszczeniach, albowiem praca cieśli co do zasady nie stanowi pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. wyrok S.A. w Szczecinie z dnia 07 marca 2014 r., III AUa 733/13, LEX nr 1466899 i wyrok S.A. w Łodzi z dnia 26 marca 2014 r., III AUa 109/14; LEX nr 1451670).

Zdaniem Sądu I instancji z zeznań osób przesłuchanych w sprawie wynika, że w części z okresów objętych sporem ubezpieczony pracował jako cieśla zatrudniony przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości, ale wykonywał czynności ciesielskie również na poziomie gruntu, a także dokonywał szeregu innych czynności, nie stanowiących prac w szczególnych warunkach. Przykładowo w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w T. do obowiązków ubezpieczonego należały m. in. takie czynności – nie stanowiące prac w szczególnych warunkach – jak docinanie i skręcanie blachy, czy uczestnictwo w rozładowywaniu samochodów z materiałami budowlanymi.

Sąd Okręgowy dodał, że żaden ze świadków nie posiadał wiedzy na temat rodzaju czynności wykonywanych przez S. F. w okresach pracy za granicą, zaś z dokumentów kadrowo-płacowych ubezpieczonego nie wynika, aby wykonywał on tam pracę jako cieśla zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy – przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości lub w głębokich wykopach. W tym stanie rzeczy Sąd ten nie zaliczył okresu zatrudnienia w (...) w T. – do stażu pracy ubezpieczonego w szczególnych warunkach.

Brak zaliczenia okresu pracy w (...) w T. (od dnia 26 września 1979 r. do dnia 30 listopada 1989 r.), okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) spółce z o. o. w G. (od dnia 13 grudnia 1995 r. do dnia 19 listopada 1996 roku), w którym ubezpieczony zajmował się m.in. wyburzaniem ścian (czyli czynnością nie stanowiącą pracy w szczególnych warunkach) oraz okresów, w których ubezpieczony był zatrudniony na stanowiskach niezwiązanych z pracą w szczególnych warunkach, to znaczy – przy demontażu studzienek kanalizacyjnych (praca w Przedsiębiorstwie (...) w G., w dniach: 15-25 sierpnia 1978 r.), a także w charakterze murarza (praca w (...) spółce z o. o. w T. – od dnia 04 grudnia 1989 r. do dnia 30 września 1991 r.) oraz pracownika budowlanego (praca w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowym (...) spółce z o. o. w G. od dnia 24 sierpnia 1998 r. do dnia 16 września 1998 r.) powoduje, że S. F. nie posiada co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy – na dzień 01 stycznia 1999 r.

Sąd I instancji nadmienił, że - jak wskazuje się w orzecznictwie – w sprawie o emeryturę nie jest konieczne rozstrzygnięcie przez sąd o wszystkich spornych okresach wykonywania pracy w szczególnych warunkach, jeżeli po wykluczeniu danych okresów zatrudnienia pozostałe okresy nie dadzą wymaganego ustawą, co najmniej 15-letniego stażu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. wyroki S.N.: z dnia 17 lutego 2009 r., I UK 228/08, LEX nr 736712 oraz z dnia 05 maja 2011 r., II UK 326/10; LEX nr 885016).

Niezależnie od powyższych rozważań Sąd ten zwrócił uwagę na fakt, że żaden z pracodawców, u których był zatrudniony S. F. w okresach objętych sporem, nie wystawił dla niego świadectwa pracy w szczególnych warunkach. Dokumenty kadrowo-płacowe zgromadzone w aktach osobowych ubezpieczonego nie potwierdzają, aby ten w spornych okresach wykonywał pracę cieśli, czy też montażysty zatrudnionego przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości lub w głębokich wykopach lub prace betoniarskie i zbrojarskie – stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd Okręgowy uznał, że zgromadzony materiał dowodowy nie potwierdza, iż S. F. legitymuje się co najmniej 15-letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na dzień 01 stycznia 1999 roku. Sąd ten podkreślił, że zarówno zeznania ubezpieczonego oraz świadków, jak i dokumenty, stanowiące dowody w sprawie wskazują, że wnioskodawca świadczył pracę w szczególnych warunkach – z tym, że nie była to praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, ponieważ obok obowiązków zawodowych stanowiących pracę w szczególnych warunkach wykonywał także prace, które nie zostały zaliczone do prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wobec powyższego nie zaliczył spornych okresów zatrudnienia do stażu pracy S. F. w szczególnych warunkach (§ 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego a contrario).

Sąd I instancji wskazał, że z uwagi na brak wymaganego stażu pracy w szczególnych warunkach (charakterze) ubezpieczony nie nabył prawa do tzw. wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (art. 184 ustawy emerytalnej w zw. § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego a contrario).

W tym stanie rzeczy, uznając odwołanie S. F. za bezzasadne, na podstawie cytowanych wyżej przepisów prawa materialnego oraz w oparciu o art. 477 (14) § 1 k.p.c., Sąd ten orzekł jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł S. F. zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a mianowicie niewyjaśnienie zeznaniami świadków i w drodze przesłuchania samego ubezpieczonego, mimo zgłoszenia wniosku w tym zakresie, w jakich okresach wykonywał prace objęte szczególnymi warunkami, tj. prace zbrojarskie, prace betoniarskie, prace dekarские oraz prace malarskie konstrukcji na wysokościach.

W uzasadnieniu apelacji ubezpieczony kwestionował przyjęcie przez Sąd Okręgowy, że w oparciu o przeprowadzone w sprawie dowody nie wykazał, iż w spornych okresach zatrudnienia stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w szczególnych warunkach: zbrojarskie, betoniarskie, dekarские i malarskie konstrukcji na wysokościach.

Apelujący przyznał, że oprócz tych prac wykonywał również inne prace, nie wymienione w wykazie rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, lecz podkreślił, iż miały one charakter incydentalny.

Odnosząc się do stanowiska tego Sądu, zgodnie z którym w świadectwach pracy miał wpisane stanowisko cieśla, wnioskodawca zauważył, że dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego (por. wyrok S.N. z dnia 01 czerwca 2010 r., II UK 21/10, LEX nr 619638).

Zdaniem apelującego Sąd I instancji nie przeprowadził ustaleń w celu wskazania, w jakich dokładnie okresach ubezpieczony wykonywał prace objęte szczególnymi warunkami, tj. prace zbrojarskie, prace betoniarskie, prace dekarские oraz prace malarskie konstrukcji na wysokościach, a to winno być dokonane w sytuacji, gdy wykonywał on różnego rodzaju zadania pracownicze.

W konkluzji apelacji skarżący wnosił o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszoinstancyjnemu celem dokładnego ustalenia, w jakich okresach ubezpieczony wykonywał prace objęte szczególnymi warunkami, tj. prace zbrojarskie, prace betoniarskie, prace dekarские oraz prace malarskie konstrukcji na wysokościach i zaliczenie ich do stażu pracy w szczególnych warunkach, a tym samym orzeczenie o nabyciu prawa do wcześniejszej emerytury.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja S. F. nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ nie zawiera zarzutów skutkujących uchYLENIEM lub zmianą wyroku Sądu I instancji.

Z apelacji tej wynika zarzut przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów polegający na przyjęciu w oparciu o przeprowadzone w sprawie dowody, że w spornych okresach zatrudnienia ubezpieczony nie wykonywał prac: zbrojarskich, betoniarskich, dekarских i malarskich konstrukcji na wysokości stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Skuteczne postawienie zarzutu sprzeczności istotnych ustaleń ze zgromadzonymi dowodami lub naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, lub nie uwzględnił wszystkich przeprowadzonych w sprawie dowodów, jedynie to bowiem może być przeciwstawione uprawnieniu do dokonywania swobodnej oceny dowodów (por. wyrok S.N. z dnia 13 października 2004 r., III CK 245/04, LEX nr 174185).

W ocenie Sądu II instancji skarżący nie zdołał wykazać wadliwości rozumowania Sądu Okręgowego z punktu widzenia zaprezentowanych powyżej kryteriów.

Sąd Apelacyjny w pełni podziela poczynione w postępowaniu sądowym-pierwszoinstancyjnym w przedmiotowej sprawie ustalenia faktyczne i przyjmuje je za własne, a zatem nie zachodzi potrzeba ich powtarzania w tym uzasadnieniu (por. wyrok S.N. z dnia 11 czerwca 1999 r., II CKN 391/98, LEX nr 523662).

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadza się do oceny, czy ubezpieczony spełnia łącznie wszystkie, wynikające z treści art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 ze zm., nazywanej dalej ustawą emerytalną), przesłanki ustalenia mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, a w szczególności przesłankę w postaci osiągnięcia w dniu wejścia ustawy emerytalnej w życie, tj. w dniu 01 stycznia 1999 r., wymaganego w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej).

Nie jest przedmiotem sporu i nie budzi wątpliwości spełnianie pozostałych przesłanek ustalenia mu prawa do emerytury z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej.

Ocena kwestii spełniania przesłanki z art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej zależy od odpowiedzi na pytanie, czy okresy zatrudnienia ubezpieczonego: w G. Kombinacie (...) w G.-K. od dnia 20 czerwca 1972 r. do dnia 30 czerwca 1976 r., w (...) Przedsiębiorstwie (...) w G. od dnia 14 lipca 1976 r. do dnia 31 lipca 1978 r., w Przedsiębiorstwie (...) w G. od dnia 15 sierpnia 1978 r. do dnia 25 sierpnia 1978 r., w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w G. od dnia 13 września 1978 r. do dnia 31 sierpnia 1979 r., w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w T. od dnia 26 września 1979 r. do dnia 30 listopada 1989 r., w (...) sp. z o. o. w T. od dnia 04 grudnia 1989 r. do dnia 30 września 1991 r., w (...) sp. z o. o. w T. od dnia 17 marca 1992 r. do dnia 31 stycznia 1993 r., w (...) sp. z o. o. w G. od dnia 01 lutego 1993 r. do dnia 09 marca 1994 r., w Przedsiębiorstwie (...) sp. z o. o. w W. od dnia 23 sierpnia 1994 r. do dnia 17 marca 1995 r., w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) sp. z o. o. w G. od dnia 13 grudnia 1995 r. do dnia 19 listopada 1996 r., w (...) sp. z o. o. w W. od dnia 01 grudnia 1996 r. do dnia 28 lutego 1997 r., w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowym (...) sp. z o. o. w G. od dnia 24 sierpnia 1998 roku do dnia 16 września 1998 r. oraz w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowo-Usługowym (...) s.c. L. G., P. J. w G. od dnia 15 października 1998 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. podlegają zaliczeniu do wymaganego w przepisach dotychczasowych okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Wprawdzie wymienione wyżej zakłady pracy nie stwierdziły okresów wykonywania przez wnioskodawcę stale i w pełnym wymiarze czasu prac w szczególnych warunkach w świadectwach wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w świadectwach pracy, lecz w sądowym postępowaniu odwoławczym fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie mogą być udowadniane wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w Kodeksie

postępowania cywilnego, a do sądu należy ocena ich wiarygodności (por. wyrok S.N. z dnia 02 lutego 1996 r., II URN 3/95, LEX nr 24774).

W związku z powyższym zasadnie Sąd I instancji przyjął, że S. F. może wykazywać fakt świadczenia w spornych okresach zatrudnienia prac w szczególnych warunkach wymienionych w wykazie rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego stale i w pełnym wymiarze czasu, przy zastosowaniu różnorodnych środków dowodowych.

W niniejszej sprawie nie jest przedmiotem sporu i nie budzi wątpliwości okoliczność, że w spornych okresach zatrudnienia ubezpieczony wykonywał prace w szczególnych warunkach, o których mowa: w poz. 4 „Prace zbrojarskie i betoniarские”, w poz. 5 „Prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości” i w poz. 9 „Prace dekarские”, działu V „W budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych”, wykazu A rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

Wbrew stanowisku apelującego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje miarodajnych podstaw do przyjęcia, że wykonywał w spornych okresach zatrudnienia prace w szczególnych warunkach wymienione w poz. 6 „Prace malarskie konstrukcji na wysokości”, działu V, wykazu A rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

Spór dotyczy tego, czy stosownie do treści § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, prace w szczególnych warunkach wnioskodawca wykonywał w tych okresach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

W pełni podzielić należy stanowisko, zgodnie z którym dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj powierzanej mu pracy (por. wyrok S.N. z dnia 27 czerwca 2011 r., I UK 401/10, LEX nr 1265554).

Tym samym prawidłowo Sąd Okręgowy przeprowadził obszernie i szczegółowe postępowanie dowodowe celem miarodajnego ustalenia charakteru prac wykonywanych przez S. F. w spornych okresach zatrudnienia, zwłaszcza: z dokumentów kadrowo-płacowych dotyczących tych okresów oraz z zeznań świadków: E. B. (k. 50v. akt sprawy t. I), S. M. (k. 50v.-51 akt sprawy t. I), M. N. (k. 51 akt sprawy t. I) i z przesłuchania wnioskodawcy w charakterze strony (k. 192v.-193v. akt sprawy 00:10:21 t. I).

W oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy prawidłowo Sąd ten przyjął, że prac w szczególnych warunkach, o których mowa w poz. 4, 5 i 9, działu V, wykazu A rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, S. F. nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, ponieważ oprócz tych prac wykonywał jeszcze inne prace nie wymienione w wykazie rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego.

Odnosząc się w tym miejscu do stanowiska apelującego, zgodnie z którym wobec ustalenia, że w spornych okresach zatrudnienia wykonywał prace w szczególnych warunkach, Sąd Ubezpieczeń Społecznych winien ustalić szczegółowo czasookresy wykonywania takich prac, Sąd II instancji wskazuje, że do postępowania odrębnego z zakresu ubezpieczeń społecznych, w zakresie postępowania dowodowego, ma zastosowanie - bez żadnych ograniczeń - reguła wynikająca z art. 232 k.p.c., obowiązuje więc zasada kontradyktoryjności i dowodzenia swoich twierdzeń przez stronę (por. wyrok S.N. z dnia 07 stycznia 2010 r., II UK 148/09, LEX nr 577847).

W przypadku, gdy strona nie czyni zadość obowiązkowi wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzi skutki prawne, musi się liczyć z niekorzystnymi dla niej następstwami procesowymi w postaci uznania wysuwanych przez nią twierdzeń za nie udowodnione, a w konsekwencji z przegraniem procesu.

W przedmiotowej sprawie to na S. F. spoczywał obowiązek wykazania faktu wykonywania prac w szczególnych warunkach w precyzyjnie zakreślonych ramach czasowych, ponieważ to on z tego faktu wywodził skutek prawny w postaci osiągnięcia w dniu wejścia w życie ustawy emerytalnej wymaganego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Ubezpieczony w oparciu o przeprowadzone w sprawie dowody nie zdołał miarodajnie wykazać konkretnych ram czasowych wykonywania prac w szczególnych warunkach w spornych okresach zatrudnienia, a zatem zasadnie Sąd

I instancji uznał, że nie wykonywał on tych prac stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Tym samym nie zachodzi, wynikający z treści § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego, warunek do zaliczenia spornych okresów zatrudnienia wnioskodawcy do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymaganego w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym.

W konsekwencji zasadne jest przyjęcie, że S. F. nie spełnia spornej przesłanki ustalenia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym w postaci osiągnięcia na dzień wejścia w życie ustawy emerytalnej, tj. 01 stycznia 1999 r. okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganego w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do tej emerytury, tj. co najmniej 15 lat (§ 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego w zw. z art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej).

Ponieważ dla ustalenia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym ubezpieczony musi spełniać łącznie wszystkie przesłanki wynikające z treści z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej, wobec nie spełniania przesłanki z art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, brak jest podstaw prawnych do przyznania mu tego świadczenia.

Reasumując powyższe rozważania stwierdzić należy, że Sąd I instancji dokonał prawidłowej, zgodnej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, wszechstronnej oceny całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz prawidłowo zastosował przepisy prawa materialnego.

Uznając apelację S. F. za bezzasadną, na mocy art. 385 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji wyroku.

SSA Michał Bober SSA Grażyna Czyżak (spr.) SSO del. Maria Ołtarzewska